

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

М. М. Бриль

2020 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

ЇЖАЧОК-СЛУХОВИЧОК ТА ФАНТИ-ДИКТАНТИ II ЧАСТИНА

*Методичний комплекс
з навчальної дисципліни «Сольфеджіо»*

для початкової мистецької освіти

Укладачі:

Т. В. Старчик

викладач Шосткінської дитячої школи мистецтв, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Л. Л. Шамро

викладач Шосткінської дитячої школи мистецтв, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Н. М. Полякова

викладач Шосткінської дитячої школи мистецтв, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

Рецензенти:

С. О. Лещук

викладач Вінницької дитячої школи мистецтв, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

К. В. Білоус

завідувач відділом музично-теоретичних дисциплін Київської дитячої школи мистецтв №5 ім. Л. Ревуцького, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Г. М. Чиж

викладач відділу музично-теоретичних дисциплін Київської дитячої школи мистецтв №5 ім. Л. Ревуцького, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна
за випуск

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні відділу
музично-теоретичних дисциплін
КЗ «Шосткінська дитяча школа мистецтв»
(протокол № 6 від 16 червня 2020 р.)

Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти

II частина

**Посібник для викладачів
мистецьких шкіл**

2020 р.

ЗМІСТ

Передмова	4
Частина 1 «Їжачок слуховичок»	
Розділ 1. Слуховий аналіз «Визначалки»	8
Розділ 2. Ладовий слуховий аналіз «Сходинки»	13
Частина 2. «Фанти-диктанти»	
Розділ 1. «Запам'яталки».....	15
Розділ 2. «Шумілки».....	17
Розділ 3. «Співалки».....	19
Розділ 4. «Виправлялки».....	21
Розділ 5. «Переверталки».....	22
Розділ 6. «Складалки».....	26
Розділ 7. «Пихтілки».....	28

Додаток: аудіозапис музичного матеріалу за посиланням:

<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-I5XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

ПЕРЕДМОВА

Навчально-методичний комплекс «Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти». II частина» з предмета «Сольфеджіо» / «Музична грамота та практичне музикування» є частиною серії посібників для мистецьких шкіл, який адресовано викладачам музично-теоретичних дисциплін та учням елементарного підрівня початкової мистецької освіти.

Цей комплекс складається з посібника для викладачів, зошита з практичних завдань для учнів та аудіозаписів до запропонованих вправ.

Посібник для викладачів має дві частини. Перша частина – слуховий аналіз із загальною назвою «Їжачок-слуховичок», друга частина – різні форми диктантів, що мають назву «Фанти-диктанти». Запропоновані форми роботи мають додаток - аудіозаписи музичного матеріалу до обох частин:

<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-15XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

Це дає можливість використовувати даний посібник не тільки для класної та домашньої роботи, а й під час дистанційного навчання. Необхідно пояснити учням, що на початку кожного музичного прикладу аудіозапису звучить налаштування в запропонованій тональності.

Посилання на аудіозаписи єдине як для учнів, так і для викладачів та містить папки з музичним матеріалом за назвами розділів посібника. Нумерація вправ співпадає з номером завдання.

Перша частина «Їжачок-слуховичок», має два розділи: 1 – «Визначалки», 2 – «Сходінки», кожен з яких присвячений певному виду визначення на слух.

1 розділ – «Визначалки» - містить музичний та нотний матеріал для слухового аналізу, присвячений трьом видам мінору (з нотними прикладами та тестовими завданнями), ритмічним групам (чверть з крапкою й восьма та чотирьом шістнадцятим) і розмірам (2_4 ; 3_4 ; 4_4). Цей розділ також містить вправи на визначення інтервалів, акордів та ладів.

Аудіозапис: папка «Визначалки», розділи «Три види мінору», «Тривалості», «Розміри», завдання №1,2,3 на визначення інтервалів, акордів та ладів.

2 розділ – «Сходинки» (аудіозапис: папка «Сходинки»). В подальшому нумерація вправ і назви розділів у посібнику та практичному зошиті співпадає з нумерацією треків за назвою цих розділів аудіозапису. Це ладовий слуховий аналіз. Тут пропонуються до визначення на слух наступні ладо-інтонаційні звороти: оспівування стійких, стрибки між V – VII та VI – VIII II – V ступенями у висхідному та спадному рухах. Ці інтонаційні звороти будуть зустрічатися і в усіх розділах другої частини.

Будь-які з цих вправ можуть бути використані для тематичних та контрольних опитувань: учень має визначити у вправі всі позначені інтонаційні звороти.

II частина – **«Фанти-диктанти»** – складається з 7 розділів: «Запам'яталки», «Шумілки», «Співалки», «Виправлялки», «Переверталки», «Складалки», «Пихтілки». Кожен з розділів відповідає тій чи іншій формі запису диктанту.

1 розділ – «Запам'яталки». Це міні-диктанти (містять 2 такти), що спрямовані на розвиток музичної пам'яті учня. У них концентруються усі інтонаційні ускладнення, що зумовлені програмними вимогами класу щодо мелодичних диктантів: оспівування стійких, стрибки між V – VII та VI – VIII II – V ступенями у висхідному та спадному рухах. Саме на опрацювання таких інтонаційних ускладнень будуть спрямовані усі розділи. Прослухавши приклад, учні колективно визначають розмір, звук, з якого починається диктант, та його особливості. Після декількох програвань учні співають його на нейтральний склад, після чого сольфеджують. Диктанти цього розділу не мають аудіозапису, вони опрацьовуються з викладачем.

2 розділ – «Шумілки». Це ритмічні диктанти. На цих прикладах викладач має змогу відпрацьовувати саме той ритм, який вивчається на даному етапі. Вправи цього розділу записані в аудіокурсі для учнів (папка

«Шумілки») та пропонуються до запису як у класних, так і в домашніх завданнях.

3 розділ – «Співалки» (папка «Співалки»). Цей метод написання не тільки розвиває техніку запису диктанту, а й поєднує сольфеджування із записом, чого не має жодна інша форма роботи. Задача учня полягає у правильному нотному запису та метроритмічному оформленні. Для цього типу диктантів у зошиті для учнів відведено декілька вільних нотоносців.

4 розділ – «Виправлялки». У посібнику цього розділу розміщені два варіанти, які мають позначення «вірно» та «невірно». Варіант «невірно» містить найбільш характерний інтонаційний тип помилок. У практичному зошиті для дітей записано варіант «невірно». Після прослуховування на вільному нотному стані учні повинні записати вірний варіант. Ці вправи можна пропонувати в аудіо запису для учнів (папка «Виправлялки») в якості домашніх завдань.

5 розділ – «Переверталки». Приклади цього розділу (папка «Переверталки») містять ритмічні розбіжності між написаним у зошиті та аудіозаписом. Задача учнів – виправити їх. Ці трансформації корисні тим, що дають змогу порівняти та зіставити один і той самий інтонаційний хід у різних ритмічних поєднаннях. У навчально-методичному посібнику для викладачів записано два варіанта: перший – «Звучить вірно», який збігається з аудіо записом; другий – «Записано невірно». У практичному зошиті для дітей записано також два варіанти, серед яких перший оформлений повністю і позначений «невірно». Другий варіант – «Записати вірно» має записані голівки нот, які слід оформити без ритмічних «помилки». Ці вправи можна пропонувати в аудіо запису для учнів в якості домашніх завдань.

6 розділ – «Складалки». У посібнику для викладачів (папка «Складалки») записано вірний варіант диктанту. У практичному зошиті для учнів змінено порядок тактів. Після прослуховування диктанту, учні нумерують такти у правильному порядку. Більшість диктантів цього розділу створено таким чином: різні інтонаційні звороти на остінатному ритмі.

Головна мета полягає у тому, щоб учні звертали увагу не стільки на ритм мелодії, скільки на її інтонацію.

7 розділ – «Пихтілки» (папка «Пихтілки»). Вправи розділу – це мелодичний диктант.

У розділі представлені наступні типи інтонаційних та метроритмічних ускладнень: поступовий рух, стрибки по стійких, оспівування тоніки, двох трьох та чотирьохдольні метри, четвертна з крапкою та половинна з крапкою тривалостей. Вправи цього розділу записані в аудіокурсі для учнів і пропонуються для класної та домашньої роботи.

ЧАСТИНА 1

«ЇЖАЧОК-СЛУХОВИЧОК»

РОЗДІЛ 1

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ «ВИЗНАЧАЛКИ»

ТРИ ВИДИ МІНОРУ: натуральний, гармонічний і мелодичний.

У натуральному мінорі використовуються тільки ключові знаки, наприклад:

1. Л. Павлюк. «Дві дружки».

На - че хмар - ка за - жу - ри - лась друж - ка з друж - кой по - сва - ри - лась.

У гармонічному мінорі підвищений сьомий ступень. Наприклад:

2. Українська народна пісня «Щебетала пташечка».

Ще-бе-та-ла пта-шеч-ка під ві-ко-неч-ком, спо-ді-ва-лась пта-шеч-ка вес-ни з со-неч-ком.

У мелодичному мінорі підвищуються шостий та сьомий ступені.

Наприклад:

3. Є. Брилін. «Косички»

А от ме - ні ко - си - чок не тре - ба. Я - хлоп - чак. А
що я теж пре - гар - ний - то це по - міт - но й так!

У наступних прикладах пропонується визначити вид мінору та підкреслити правильну відповідь.

4. А. Філіпенко. «Берізонька».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

5. В. Барвінський. «Жучок і жучиха».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

6. В. Лузан. «Вже вересень».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

7. Дж. Томпсон. «Індіанські там-тами».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

8. Є. Зарицька. «Журавличок».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

9. Л. Лабенська. «Неслухняні черевички».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

10. Л. Павлюк. «Берізка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

11. Л. Павлюк. «Вітер-вітровій».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

12. М. Лисенко. «Перепілка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

13. У. н. п. «Ой на горі льон».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

14. У. н. п. «Ой сивая та і зозуленька».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

15. У. н. п. «Тихий сон».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

16. Й. Бах. «Нам день приносить».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

17. В. Моцарт. «Симфонія № 40» I частина

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

18. В. Лузан. «Чеберяла качечка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний(VI[#] VII[#])

ТРИВАЛОСТІ

Пропонуємо прослухати музичні приклади та визначити ритмічну групу.

1. В. Ігнат'єв «Карлсон прилетів».

а)

б)

2. В. Поор. «Чардаш».

3. Д. Кабалевський. «Етюд».

4. Дж. Конконе. «Перегони ковбоїв».

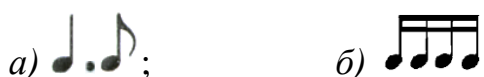
5. Ж. Колодуб. «Бугі-вугі».

6. Ж. Меньюр. «Меланхолійна рибка».

7. М. Шаров. «Угорський танець».

8. О. Бордюгова. «Веселий метелик».

9. О. Яковчук. «Два котики».

10. Р. Петерсен. «Марш гусей».

11. Ю. Щуровський. «Похід роботів».

РОЗМІРИ

Вправи на визначення розміру за кількістю пульсуючих долей в такті:

1. А. Лепін. «Мальвіна».

a) $\frac{2}{4}$; б) $\frac{3}{4}$; в) $\frac{4}{4}$

2. В. Клімашевський. «Мудра черепаха».

a) $\frac{2}{4}$; б) $\frac{3}{4}$; в) $\frac{4}{4}$

3. В. Шаїнський. «Двічі два - чотири».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

4. Е. Сігмейстер. «Щовечора».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

5. І. Кребс. «Буре».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

6. М. Таренжі. «Танок маріонеток».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

7. М. Шаров. «Угорський танець».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

8. Ф. Жан. «Менует».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

9. Ю. Шинкаренко. «Слон».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

10. Ю. Шинкаренко. «Лютий крокодил».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

ВПРАВИ НА ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРВАЛІВ, АКОРДІВ ТА ЛАДІВ.

ЗАВДАННЯ 1

Учням пропонується до кожного елементу підписати позначення відповідною літерою за грою викладача.

Вправа 1

м.2	ч.1	ч.8	в.3	ч.4	ч.5
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Вправа 2

в.2	м.3	м.2	ч.5	в.3	ч.4
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Вправа 3

$V.^5_3$	ч.4	в.3	м.3	$M.^5_3$	ч.5
----------	-----	-----	-----	----------	-----

ЗАВДАННЯ 2

До кожного з інтервалів підписати позначення відповідною цифрою.

Вправа 1

ч.8	в.2	м.3	ч.1	м.2	в.3
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Вправа 2

ч.4	ч.5	в.3	в.2	м.3	м.2
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Вправа 3

м.2	ч.5	в.2	в.3	ч.4	м.2
-----	-----	-----	-----	-----	-----

ЗАВДАННЯ 3

Заповнити таблицю за грою вчителя

1.	ч.1	мажор натуральний	ч.5	мінор гармонічний	ч.4	ч.8
2.	м.2	мінор натуральний	ч.8	ч.4	тетрахорд мажору	ч.5
3.	мінор мелодичний	ч.4	в.2	мінор натуральний	ч.8	м.2
4.	в.3	ч.5	мажор натуральний	м.2	ч.1	мінор гармонічний
5.	мінор натуральний	м.3	ч.4	тетрахорд мажору	в.3	в.2
6.	ч.4	м.2	в.3	ч.8	ч.5	м.3
7.	B^5_3	в.3	мінор мелодичний	ч.4	в.2	ч.5
8.	ч.4	M^5_3	м.3	мажор натуральний	ч.5	в.2
9.	в.2	тетрахорд мажору	ч.5	в.3	M^5_3	ч.4
10.	ч.8	ч.5	в.3	м.2	ч.4	м.3
11.	M^5_3	в.2	мінор натуральний	в.3	ч.4	B^5_3
12.	мінор гармонічний	B^5_3	мажор натуральний	мінор мелодичний	M^5_3	тетрахорд мажору
13.	м.3	ч.5	ч.4	в.2	в.3	м.2
14.	ч.5	ч.4	ч.1	ч.8	ч.4	ч.5
15.	в.2	M^5_3	в.3	м.3	B^5_3	м.2
16.	B^5_3	в.3	в.2	ч.1	тетрахорд мажору	мажор натуральний
17.	ч.1	м.2	м.3	M^5_3	мінор натуральний	ч.8
18.	ч.8	мінор гармонічний	в.2	ч.4	м.3	B^5_3

РОЗДІЛ 2

ЛАДОВИЙ СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ «СХОДИНКИ»

ОСПІВУВАННЯ СТІЙКИХ, ВИДИ МІНОРУ

ЗАВДАННЯ 1 C dur

Вправа 1

I – III – II – IV – III

Вправа 3

I – V – VI – IV – V

Вправа 5

III – IV – II – III – V – VI – IV – V

Вправа 2

V – IV – II – III – I

Вправа 4

V – IV – VI – V – I

Вправа 6

III – IV – VI – V – I – ↓ VII – II – I

ЗАВДАННЯ 2 a moll,

Вправа 1

↑ I – V – VI – V – ↑ I

Вправа 3

↑ I – V – IV – VI – V

Вправа 5

↑ I – V – VI – VII – ↑ I

Вправа 2

↑ I – V – VI[#] – V – ↑ I

Вправа 4

I – II – IV – III – I

Вправа 6

↑ I – V – VI – VII[#] – ↑ I

ЗАВДАННЯ 3 G dur

Вправа 1

I – III – II – VII – I

Вправа 3

↑ V – III – IV – II – III

Вправа 5

III – IV – VI – V – I

Вправа 2

↓ V – VI – VII – II – I

Вправа 4

III – ↑ V – ↑ VI – IV – III

Вправа 6

I – III – II – IV – III – II – ↓ VII – I

ЗАВДАННЯ 4 e moll

Вправа 1

I – VII – I – II – IV – III

Вправа 3

I – VII – I – VII[#] – II – I

Вправа 5

III – II – IV – III – ↑ V – IV – VI – V

Вправа 2

I – III – IV – VI – V

Вправа 4

↑ V – III – II – ↓ VII[#] – I

Вправа 6

I – II – VII – I – III – IV – II – III

ЗАВДАННЯ 5 F dur*Вправа 1*

I – II – IV – III – I

Вправа 3

V – VI – IV – VI – V

Вправа 1

I – V – IV – VI – V

Вправа 3

V – IV – VI – V – ↑ I

Вправа 5

I – V – VI – V – I

Вправа 1

I – V – IV – II – III

Вправа 3

III – IV – VI – V – I – ↓ VII – II – I

Вправа 1

I – II – ↓ VII – I – V

Вправа 3

V – VI – IV – V – I

*Вправа 5*III – V – ↑ I – VII[#] – ↑ I*Вправа 1*

I – II – IV – III – V

Вправа 3

V – III – IV – II – III

Вправа 5

III – IV – VI – V – ↑ I

Вправа 2

III – I – VII – II – I

Вправа 4

I – VII – II – I – V – IV – VI – V

ЗАВДАННЯ 6 d moll*Вправа 2*

III – II – IV – III – I

*Вправа 4*III – I – II – VII[#] – I*Вправа 6*I – V – VI[#] – VII[#] – ↑ I**ЗАВДАННЯ 7 D dur***Вправа 2*

III – V – IV – VI – V

Вправа 4

V – VI – IV – V – III – IV – II – III

ЗАВДАННЯ 8 h moll*Вправа 2*

I – II – IV – III – V

Вправа 4

↑ I – VII – VI – IV – V – ↑ I

*Вправа 6*V – VI[#] – VII[#] – II – ↑ I**ЗАВДАННЯ 9 B dur***Вправа 2*

V – I – ↓ VII – II – I

Вправа 4

VIII – V – VI – IV – V

Вправа 6

V – VI – VII – ↑ II – I

ЗАВДАННЯ 10 *g moll**Вправа 1*

I – VII – II – VII – I

Вправа 3

↓V – I – II – IV – III

Вправа 5

↓V – VI – IV – V – I

Вправа 2

I – III – IV – II – III

Вправа 4

I – ↓V – VI – IV – V

*Вправа 6*I – ↓V – VI – V – I – VII[#] – V

ЧАСТИНА 2 «ФАНТИ-ДИКТАНТИ»

РОЗДІЛ 1 «ЗАПАМ'ЯТАЛКИ»

№1 C dur

№ 2

№ 3

№ 4

№ 5

№ 6

№ 7

№ 8

№ 23 a moll

№ 24

№ 25

№ 26

№ 27

№ 28

№ 29

№ 30

№ 41 G dur

№ 42

№ 43

№ 44

№ 45

№ 46

№ 47

№ 48

№ 57 e moll

№ 58

№ 59

№ 60

№ 61

№ 62

№ 69 F dur

№ 70

№ 71

№ 72

№ 73

№ 74

№ 83 d moll

№ 84

№ 85

№ 86

№ 87

№ 88

№ 95 D dur

№ 96

№ 97

№ 98

№ 99

№ 100

№ 107 h moll

№ 108

№ 109

№ 110

№ 111

№ 112

№ 127 B dur

№ 128

№ 129

№ 130

№ 131

№ 132

№ 143 g moll

№ 144

№ 145

№ 146

№ 147

№ 148

РОЗДІЛ 2 «ШУМІЛКИ»

№ 1 C dur

№ 2

№ 3

№ 4

№ 5

№ 6

№ 7 a moll

№ 8

№ 9

№ 10

№ 11 G dur

№ 12

№ 13 e moll

№ 14

№ 15 F dur

№ 16

№ 17

№ 18 d moll

№ 19

№ 20

№ 21

№ 22

№ 23 D dur

№ 24

№ 25 h moll

№ 26

№ 27

№ 28 B dur

№ 29

№ 30 g moll

№ 31

РОЗДІЛ 3 «СПІВАЛКИ»

№ 1 C dur

№ 2

№ 3

№ 4

№ 5 a moll

№ 6

№ 7

№ 8

№ 9 G dur

№ 10

№ 11 e moll

№ 12

№ 13

№ 14

№ 15 F dur

№ 16

№ 17 d moll

№ 18

№ 19

№ 20

№ 21 D dur

№ 22

№ 23 h moll

№ 24

№ 25 B dur

№ 26

№ 27 g moll

№ 28

№ 29

РОЗДІЛ 4 «ВИПРАВЛЯЛКИ»

C dur № 1 Вірно Невірно № 2 Вірно Невірно

№ 3 Вірно Невірно № 4 Вірно Невірно

№ 5 Вірно Невірно № 6 Вірно Невірно

№ 7 Вірно Невірно

№ 8 Вірно Невірно

G dur № 9 Вірно Невірно

№ 10 Вірно Невірно

F dur № 11 Вірно Невірно

№ 12 Вірно

Невірно

D dur № 13 Вірно

Невірно

№ 14 Вірно

Невірно

РОЗДІЛ 5 «ПЕРЕВЕРТАЛКИ»

C dur № 1 Звучить вірно

Записано невірно

№ 2 Звучить вірно

Записано невірно

№ 3 Звучить вірно

Записано невірно

№ 4 Звучить вірно

Записано невірно

a moll № 5 Звучить вірно

Записано невірно

№ 6 Звучить вірно

Записано невірно

№ 7 Звучить вірно

Записано невірно

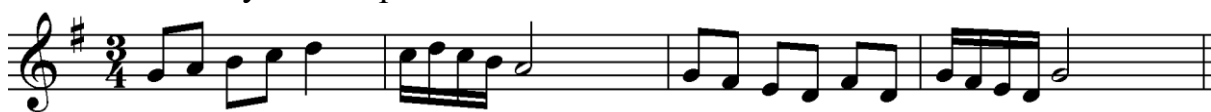
№ 8 Звучить вірно

Записано невірно

G dur № 9 Звучить вірно

Записано невірно

№ 10 Звучить вірно

Записано невірно

e moll № 11 Звучить вірно

Записано невірно

№ 12 Звучить вірно

Записано невірно

F dur № 13 Звучить вірно

Записано невірно

№ 14 Звучить вірно

Записано невірно

d moll № 15 Звучить вірно

Записано невірно

№ 16 Звучить вірно

Записано невірно

D dur № 17 Звучить вірно

Записано невірно

№ 18 Звучить вірно

Записано невірно

№ 19 Звучить вірно

Записано невірно

h moll № 20 Звучить вірно

Записано невірно

№ 21 Звучить вірно

Записано невірно

B dur № 22 Звучить вірно

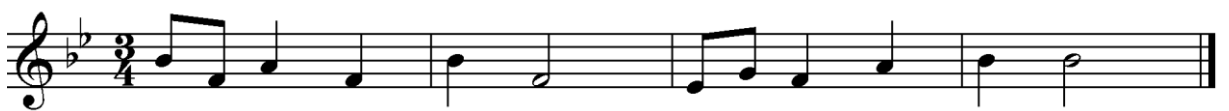
Записано невірно

№ 23 Звучить вірно

Записано невірно

№ 24 Звучить вірно

Записано невірно

g moll № 25 Звучить вірно

Записано невірно

№ 26 Звучить вірно

Записано невірно

РОЗДІЛ 6 «СКЛАДАЛКИ»

C dur № 1

№ 2

№ 3

a moll № 4

№ 5

G dur № 6

№ 7

№ 8

e moll № 9

№ 10

№ 11

F dur № 12

№ 13

№ 14

d moll № 15

№ 16

D dur № 17

№ 18

h moll № 19

№ 20

B dur № 21**g moll** № 22

РОЗДІЛ «ПИХТІЛКИ»
 ПОСТУПОВИЙ РУХ, СТРИБКИ ПО СТІЙКИХ, ОСПІВУВАННЯ
 ТОНІКИ. РОЗМІРИ 2_4 ; 3_4

C dur № 1

№ 2

№ 3

№ 4

№ 5

№ 6

№ 7

№ 8

№ 9

№ 10

№ 11

№ 12

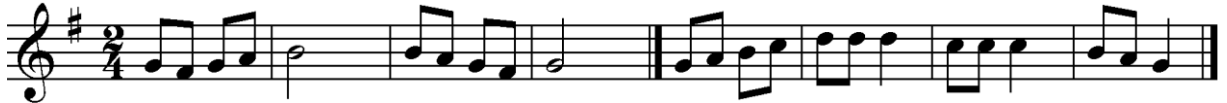
G dur № 13

№ 14

№ 15

№ 16

№ 17

№ 18

№ 19

№ 19

№ 20

№ 21

№ 48 № 49

№ 50 № 51

№ 52 № 53

№ 54 № 55

D dur № 56 № 57

№ 58 № 59

№ 60 № 61

№ 62 № 63

№ 64 № 65

№ 66 № 67

№ 68 № 69

№ 70 № 71

№ 72 № 73

Навчально-методичний комплекс з предмета «Сольфеджіо» /«Музична грамота та практичне музикування». Посібник для викладачів мистецьких шкіл.

«Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти» II частина».

Старчик Тетяна Вікторівна

Шамро Лариса Леонідівна

Полякова Неллі Михайлівна

Комп'ютерний набір – Старчик С. М.

Авторські малюнки та обкладинки – Старчик А. О.

Технічне забезпечення – Шамро П. М.

Шамро Л. Л

Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти

II частина

Робочий зошит для учнів

(Прізвище учня/учениці)

2020 р

ЗМІСТ

Передмова	4
Частина 1 «Їжачок слуховичок».....	5
Розділ 1. Слуховий аналіз «Визначалки».....	5
Розділ 2. Слуховий аналіз «Сходинки».....	11
Частина 2. «Фанти-диктанти».....	17
Розділ 1. «Запам'яталки».....	18
Розділ 2. «Шумілки».....	20
Розділ 3. «Співалки».....	24
Розділ 4. «Виправлялки».....	27
Розділ 5. «Переверталки».....	29
Розділ 6. «Складалки».....	34
Розділ 7. «Пихтілки».....	37

Додаток: аудіозапис музичного матеріалу за посиланням

<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-I5XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

ПЕРЕДМОВА

Навчально-методичний комплекс «Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти». II частина» з предмета «Сольфеджіо» / «Музична грамота та практичне музикування» є частиною серії посібників для мистецьких шкіл, який адресовано викладачам музично-теоретичних дисциплін та учням елементарного підрівня початкової мистецької освіти.

Цей комплекс складається з посібника для викладачів, зошита з практичних завдань для учнів та аудіозаписів до запропонованих вправ.

Робочий зошит складається з двох частин та додатку. Перша частина – слуховий аналіз, що має загальну назву «Їжачок-слуховичок»; друга – «Фанти-диктанти». Додатки – аудіозаписи I і II частин (з відповідними назвами та номерами) для домашнього опрацювання або дистанційного навчання. Посилання на аудіозаписи єдине як для учнів, так і для викладачів та містить папки з музичним матеріалом за назвами розділів посібника:

<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-I5XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

Нумерація вправ співпадає з номером завдання. Перед кожним програванням вправ аудіозапису звучить налаштування – стійки звуку тональності.

Перша частина має наступні розділи: «Визначалки» та «Сходинки». Друга частина – «Запам'яталки», «Шумілки», «Співалки», «Виправлялки», «Переверталки», «Складалки», «Пихтілки».

ЧАСТИНА 1

РОЗДІЛ 1

СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ

«ВИЗНАЧАЛКИ»

Шановні батьки та любі діти! Мета цієї частини – навчити вас уважно слухати музику та визначати деякі її елементи. У цьому розділі пропонуються тести до музичних фрагментів, що записані у папці «Визначалки» аудіозапису. Розділ складається із завдань. Кожне завдання має підзаголовок та декілька вправ. Назва підзаголовку пояснює суть завдання. Задані викладачем вправи у зошиті відповідають позначеним папкам та трекам. Прослухайте запис, позначте вірну відповідь у тестах.

Посилання на аудіозапис:

<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-I5XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

ТРИ ВИДИ МІНОРУ: натуральний, гармонічний і мелодичний.

У натуральному мінорі використовуються тільки ключові знаки, наприклад:

1. Л. Павлюк. «Дві друзки».

На - че хмар - ка за - жу - ри - лась друж - ка з друж - кой по - сва - ри - лась.

У гармонічному мінорі підвищена сьома ступень, наприклад:

2. Українська народна пісня «Щебетала пташечка».

Ще-бе-та-ла пта-шеч-ка під ві-ко-неч-ком, спо-ді-ва-лась пта-шеч-ка вес-ни з со-неч-ком.

У мелодичному мінорі підвищуються шоста і сьома ступені, наприклад:

3. Є. Брилін. «Косички»

А от ме - ні ко - си - чок не тре - ба. Я - хлоп - чак. А
що я теж пре - гар - ний - то це по - міт - но й так!

У наступних прикладах визначте вид мінору. Підкресліть правильну відповідь.

4. А. Філіпенко. «Берізонька».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

5. В. Барвінський. «Жучок і жучиха».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

6. В. Лузан. «Вже вересень».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

7. Дж. Томпсон. «Індіанські там-тами».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

8. Є. Зарицька. «Журавличок».

а) натуральний; б) гармонічний (VII#); в) мелодичний (VI# VII#)

9. Л. Лабенська. «Неслухняні черевички».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

10. Л. Павлюк. «Берізка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

11. Л. Павлюк. «Вітер-вітровій».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

12. М. Лисенко. «Перепілка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

13. У. н. п. «Ой на горі льон».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

14. У. н. п. «Ой сивая та і зозуленька».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

15. У. н. п. «Тихий сон».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

16. Й. Бах. «Нам день приносить».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

17. В. Моцарт. «Симфонія № 40» I частина

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

18. В. Лузан. «Чеберяла качечка».

а) натуральний; б) гармонічний (VII[#]); в) мелодичний (VI[#] VII[#])

ТРИВАЛОСТІ

Прослухайте музичні приклади. Визначте ритмічну групу.

1. В. Ігнат'єв «Карлсон прилетів».

а) ; б)

2. В. Поор. «Чардаш».

а) ; б)

3. Д. Кабалевський. «Етюд».

а) ; б)

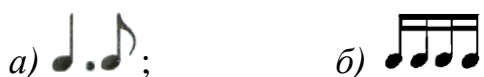
4. Дж. Конконе. «Перегони ковбоїв».

5. Ж. Колодуб. «Бугі-вугі».

6. Ж. Меньюр. «Меланхолійна рибка».

7. М. Шаров. «Угорський танець».

8. О. Бордюгова. «Веселий метелик».

9. О. Яковчук. «Два котики».

10. Р. Петерсен. «Марш гусей».

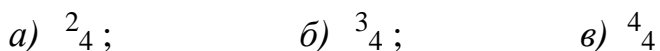
11. Ю. Щуровський. «Похід роботів».

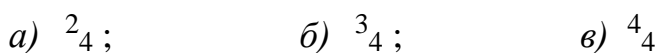
РОЗМІРИ

Визначте розміри за кількістю пульсуючих долей в такті:

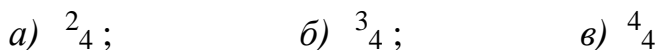
1. А. Лепін. «Мальвіна».

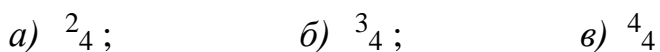
2. В. Клімашевський. «Мудра черепаха».

3. В. Шаїнський. «Двічі два - чотири».

4. Е. Сігмейстер. «Щовечора».

5. І. Кребс. «Буре».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

6. М. Таренжі. «Танок маріонеток».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

7. М. Шаров. «Угорський танець».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

8. Ф. Жан. «Менует».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

9. Ю. Шинкаренко. «Слон».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

10. Ю. Шинкаренко. «Лютий крокодил».

а) 2_4 ; б) 3_4 ; в) 4_4

ВПРАВИ НА ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРВАЛІВ, АКОРДІВ ТА ЛАДІВ.

ЗАВДАННЯ 1

До кожного елемента (інтервалу або акорду) за грою викладача підпишіть позначення відповідною літерою.

Вправа 1

2	1	8	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Вправа 2

2	3	2	5	3	4
---	---	---	---	---	---

Вправа 3

5_3	4	3	3	5_3	5
--------	---	---	---	--------	---

ЗАВДАННЯ 2

До кожного з інтервалів підпишіть позначення відповідною цифрою.

Вправа 1

ч.	в.	м.	ч.	м.	в.
----	----	----	----	----	----

Вправа 2

ч.	ч.	в.	в.	м.	м.
----	----	----	----	----	----

Вправа 3

М.	Ч.	В.	В.	Ч.	М.
----	----	----	----	----	----

ЗАВДАННЯ 3

Заповніть таблицю за грою викладача.

1.	Ч. ___	_____ натуральний	Ч. ___	мінор _____	___ 4	Ч. ___
2.	___ 2	мінор _____	Ч. ___	Ч. ___	тетрахорд _____	___ 5
3.	мінор _____	___ 4	В. ___	_____ натуральний	Ч. ___	___ 2
4.	В. ___	Ч. ___	_____ натуральний	___ 2	___ 1	мінор _____
5.	_____ натуральний	___ 3	Ч. ___	_____ мажор	В. ___	___ 2
6.	Ч. ___	___ 2	___ 3	Ч. ___	Ч. ___	___ 3
7.	___ 5/3	В. ___	мінор _____	Ч. ___	___ 2	Ч. ___
8.	_____	___ 5/3	___ 3	_____ натуральний	_____	В. ___
9.	В. ___	_____	___ 5	В. ___	___ 5/3	_____
10.	Ч. ___	_____	В. ___	М. ___	_____	___ 3
11.	_____	___ 2	_____	___ 3	_____	_____
12.	мінор _____	_____	_____	мінор _____	_____	_____
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						

РОЗДІЛ 2

ЛАДОВИЙ СЛУХОВИЙ АНАЛІЗ «СХОДИНКИ»

У цьому розділі ви будете визначати на слух ступені у вивчених гамах, що позначені у завданнях. Вони також мають аудіозапис і знаходяться у папці «Сходинки». Визначені ступені записуйте у клітинках. У кожній клітинці слід записати лише один ступень. На нотоносці запишіть ступені нотами у запропонованому розмірі. Звертайте увагу на вимоги завдань.

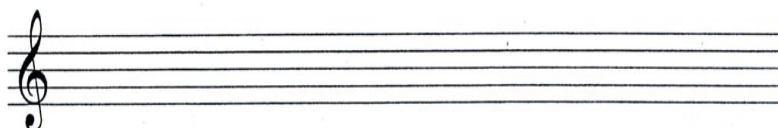
ЗАВДАННЯ 1

До-мажор. Визначте ступені на слух та запишіть їх нотами у першій октаві. Усі вправи оформіть ритмічно у розмірі 2_4 тривалостями, що рахуються 1-і 2-і та додайте відповідну паузу, щоб заповнити такт.

Позначте оспівування стійких. На початку вправ звучить налаштування.

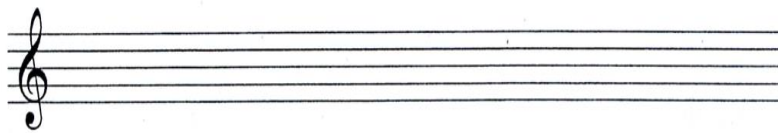
Вправа 1

--	--	--	--	--

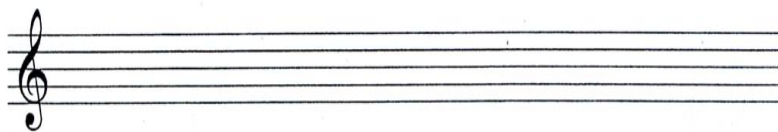

Вправа 2

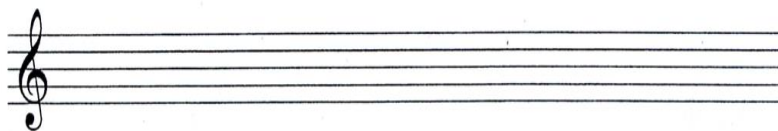
--	--	--	--	--

Вправа 3

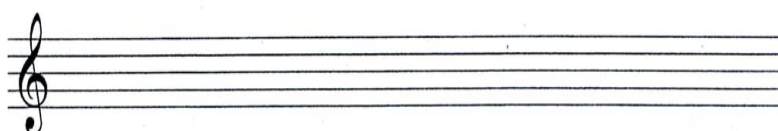
--	--	--	--	--

Вправа 4

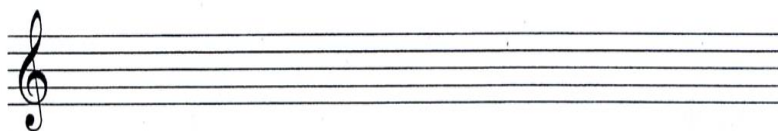
--	--	--	--	--

Вправа 5

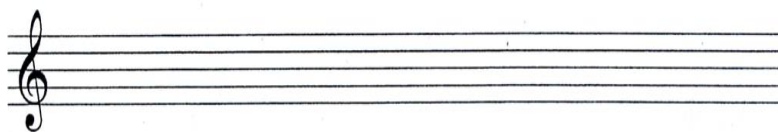
--	--	--	--	--	--	--

Вправа 6

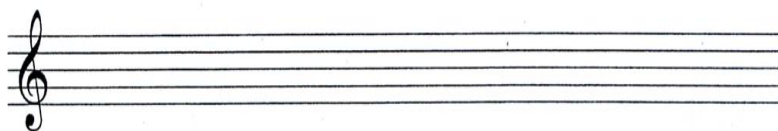
--	--	--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 2**Ля мінор***Позначте оспівування стійких, види мінору.**Вправа 1*

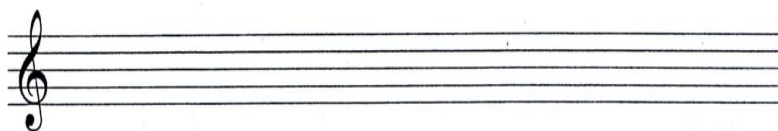
--	--	--	--	--

Вправа 2

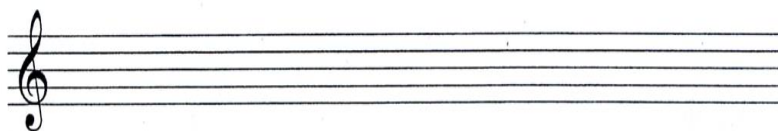
--	--	--	--	--

Вправа 3

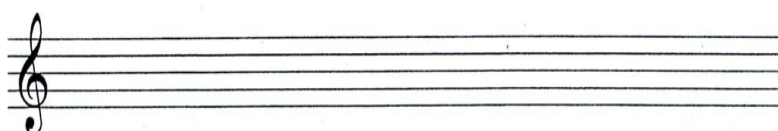
--	--	--	--	--

Вправа 4

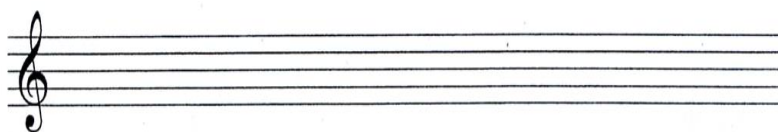
--	--	--	--	--

Вправа 5

--	--	--	--	--

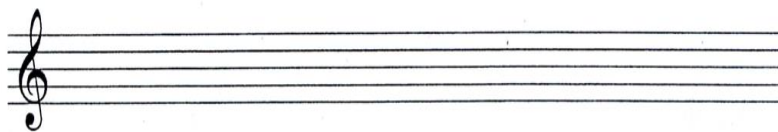
Вправа 6

--	--	--	--	--

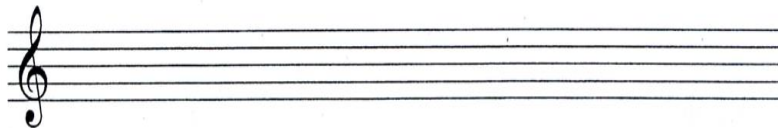

ЗАВДАННЯ 3**Соль мажор***Позначте оспівування стійких.**Вправа 1*

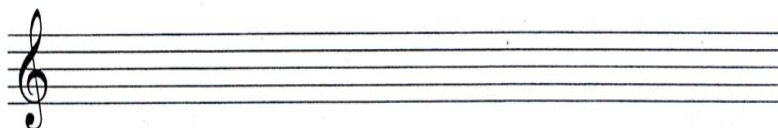
--	--	--	--	--

Вправа 2

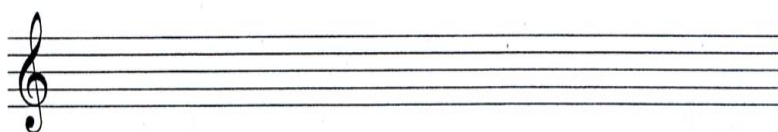
--	--	--	--	--

Вправа 3

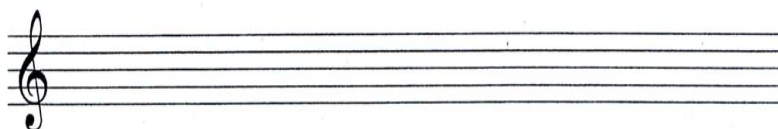
--	--	--	--	--

Вправа 4

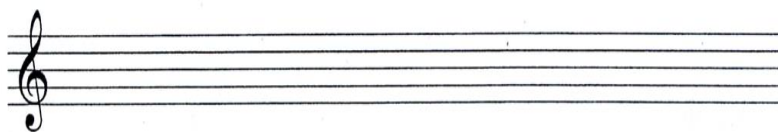
--	--	--	--	--

Вправа 5

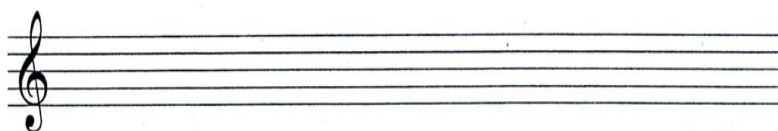
--	--	--	--	--

Вправа 6

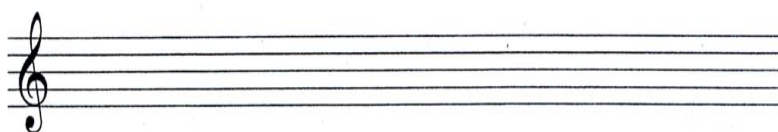
--	--	--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 4**мі мінор***Позначте оспівування стійких, види мінору.**Вправа 1*

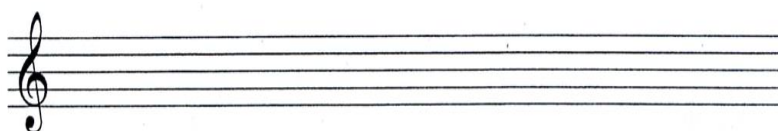
--	--	--	--	--	--

Вправа 2

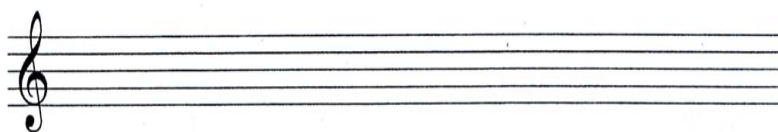
--	--	--	--	--

Вправа 3

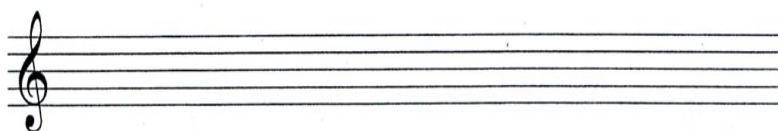
--	--	--	--	--	--

Вправа 4

--	--	--	--	--

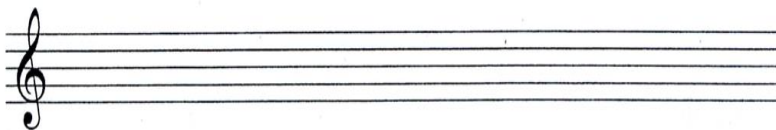
Вправа 5

--	--	--	--	--	--	--

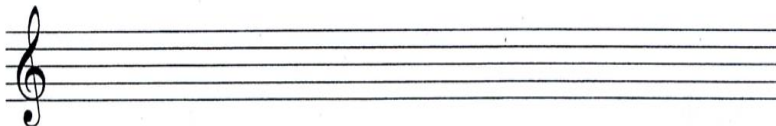
Вправа 6

--	--	--	--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 5**Фа мажор***Позначте оспівування стійких.*

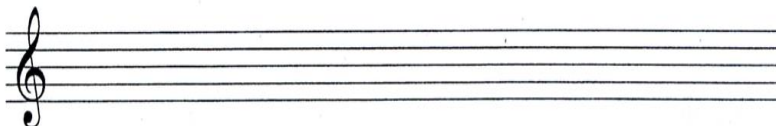
Вправа 1

--	--	--	--	--

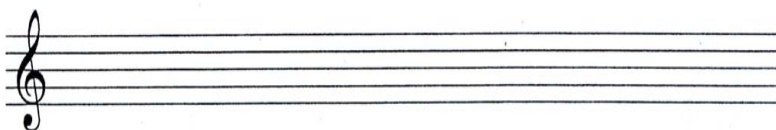
Вправа 2

--	--	--	--	--

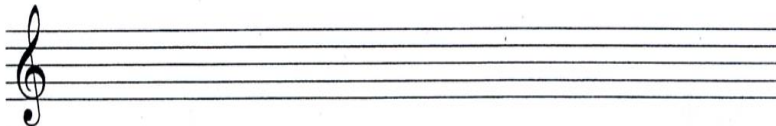
Вправа 3

--	--	--	--	--

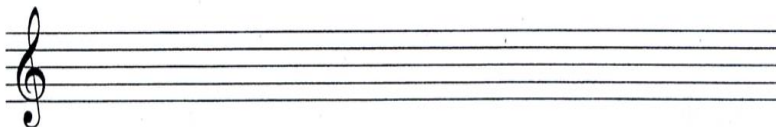
Вправа 4

--	--	--	--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 6**ре мінор***Позначте оспівування стійких, види мінору.*

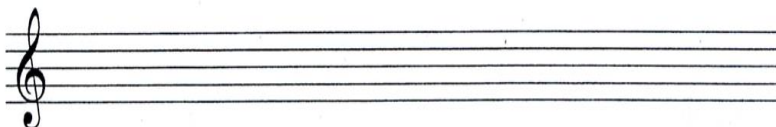
Вправа 1

--	--	--	--	--

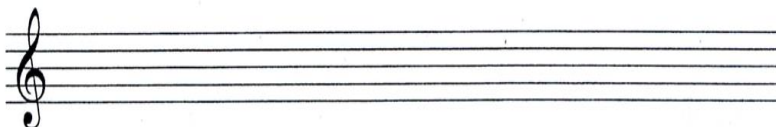
Вправа 2

--	--	--	--	--

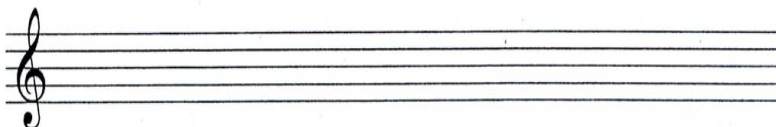
Вправа 3

--	--	--	--	--

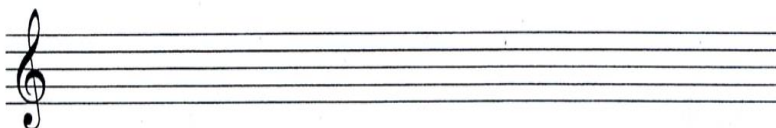
Вправа 4

--	--	--	--	--

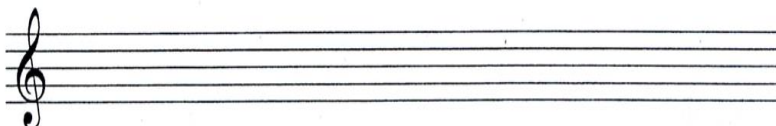
Вправа 5

--	--	--	--	--

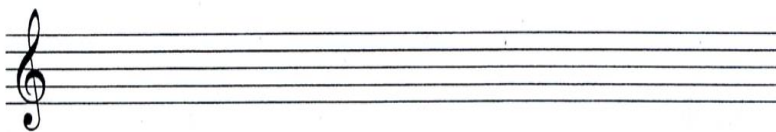
Вправа 6

--	--	--	--	--

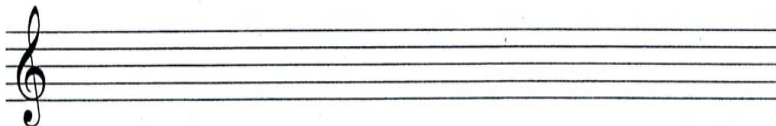

ЗАВДАННЯ 7**Ре мажор***Позначте оспівування стійких.**Вправа 1*

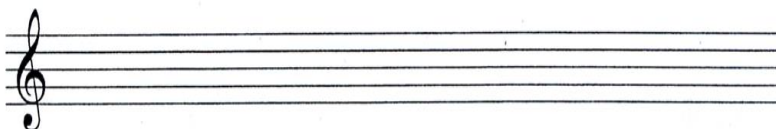
--	--	--	--	--

Вправа 2

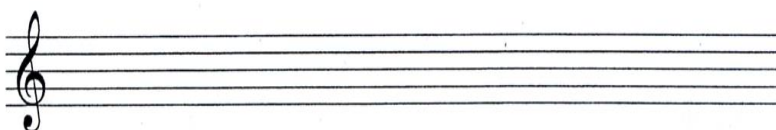
--	--	--	--	--

Вправа 3

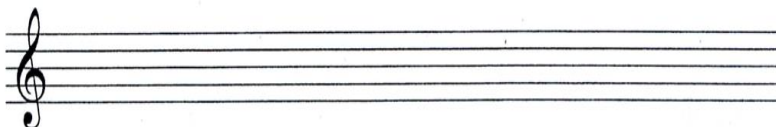
--	--	--	--	--	--	--

Вправа 4

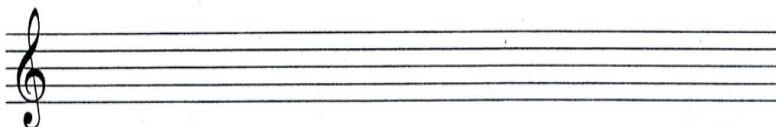
--	--	--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 8**сі мінор***Позначте оспівування стійких, види мінору.**Вправа 1*

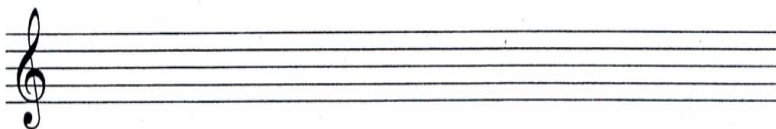
--	--	--	--	--

Вправа 2

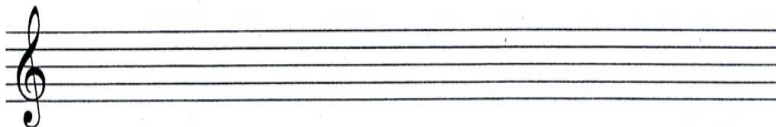
--	--	--	--	--

Вправа 3

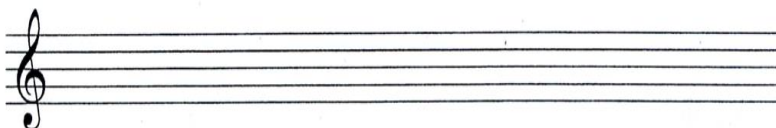
--	--	--	--	--

Вправа 4

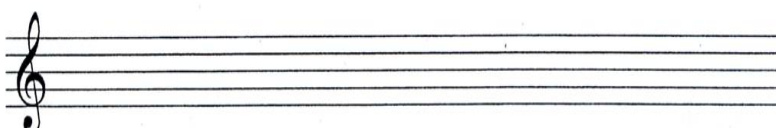
--	--	--	--	--	--

Вправа 5

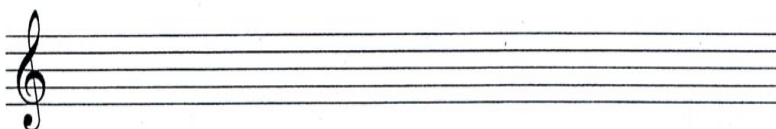
--	--	--	--	--

Вправа 6

--	--	--	--	--

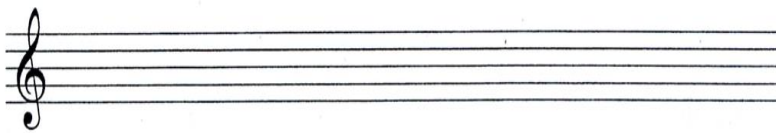
ЗАВДАННЯ 9**Сі^b мажор***Позначте оспівування стійких.**Вправа 1*

--	--	--	--	--

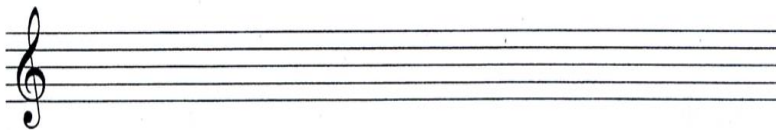

Вправа 2

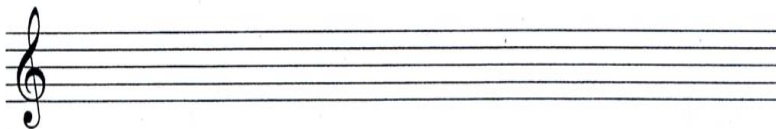
--	--	--	--	--

Вправа 3

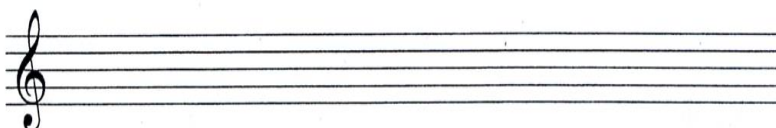
--	--	--	--	--

Вправа 4

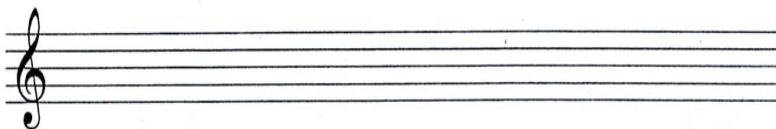
--	--	--	--	--

Вправа 5

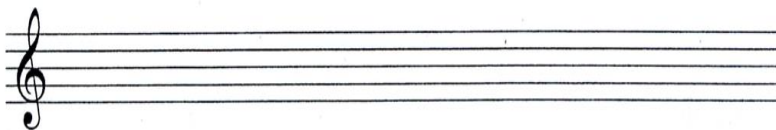
--	--	--	--	--

Вправа 6

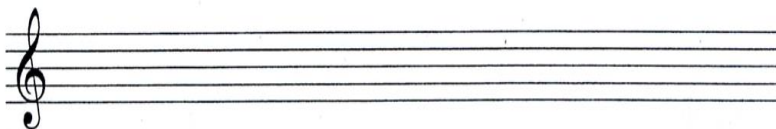
--	--	--	--	--

ЗАВДАННЯ 10**соль мінор***Позначте оспівування стійких, види мінору.**Вправа 1*

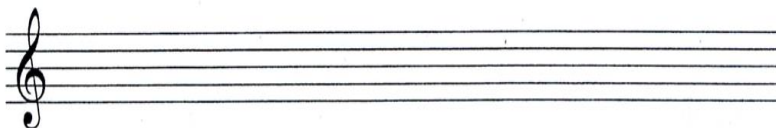
--	--	--	--	--

Вправа 2

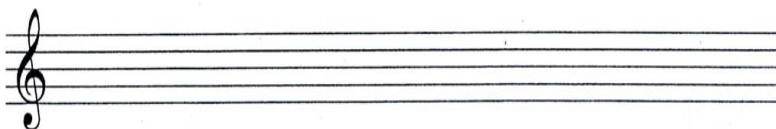
--	--	--	--	--

Вправа 3

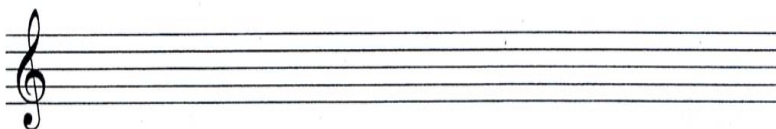
--	--	--	--	--

Вправа 4

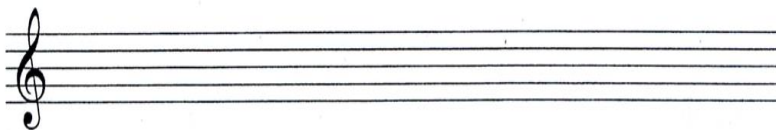
--	--	--	--	--

Вправа 5

--	--	--	--	--

Вправа 6

--	--	--	--	--	--	--

ЧАСТИНА 2

У цій частині вам пропонуються до запису різні форми диктантів. Кожен новий різновид має пояснення, які ви зможете прочитати на початку розділу. Усі диктанти, крім «навчалок», мають аудіозапис (папки мають однакові назви з розділами). Перед кожним програванням диктанту ви почуєте налаштування – стійки звуки тональності. Аудіозапис вправ дає можливість працювати вдома над цією складною формою роботи. Задані викладачем вправи слід опрацьовувати у запропонованому зошиті. Посилання на аудіозапис:

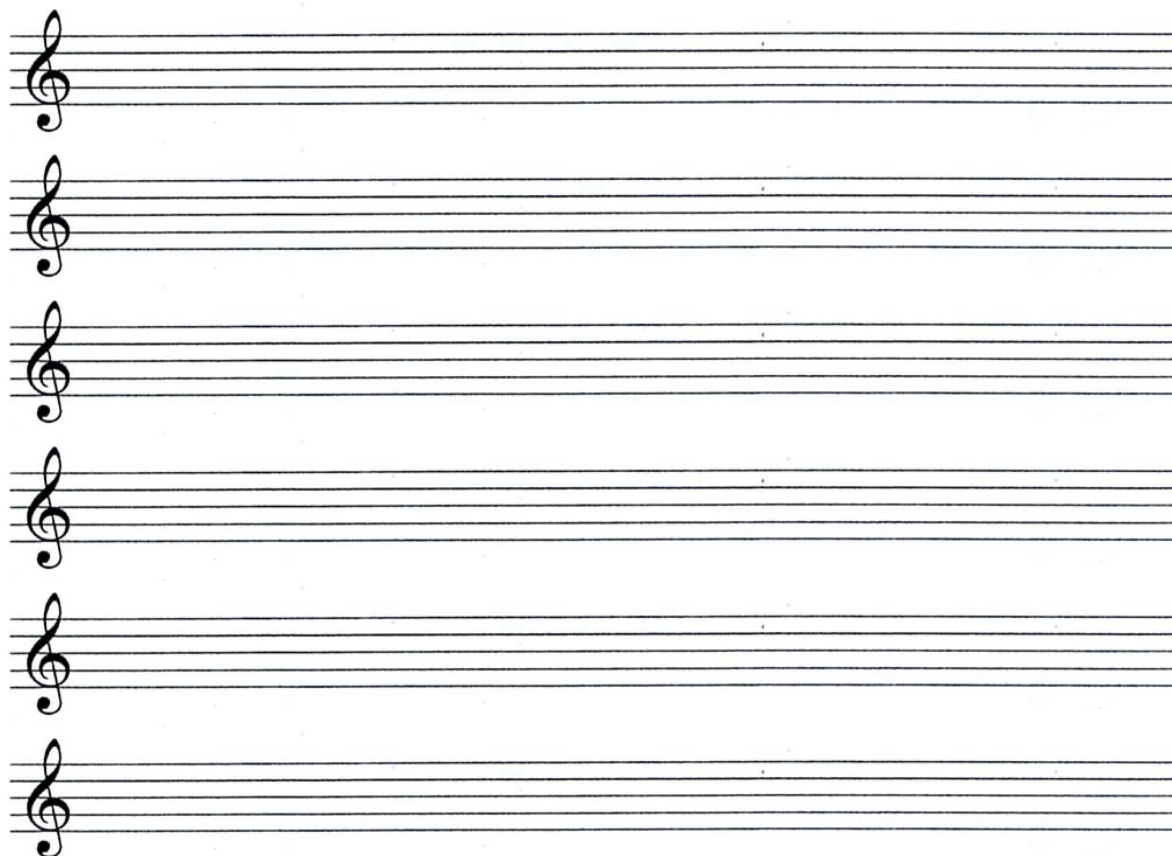
<https://drive.google.com/drive/folders/1E38GE3L-I5XB1GDoF66Xzxl85Hlvmffz?usp=sharing>

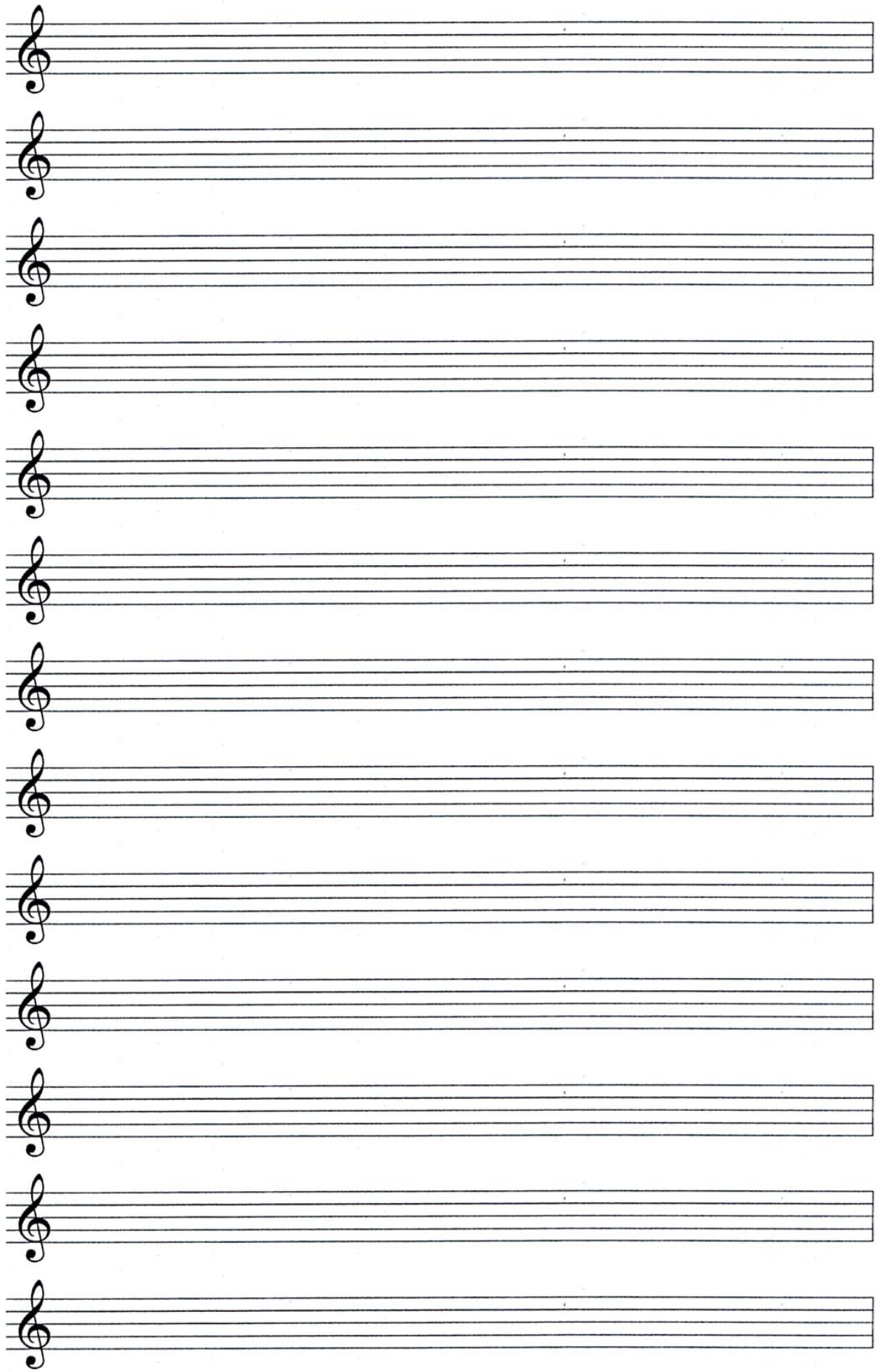
РОЗДІЛ 1

ЗАПАМ'ЯТАЛКЦ

Диктанти цього розділу не мають аудіозапису, вони опрацьовуються з викладачем. Задача учня запам'ятати та записати мелодію після декількох програвань. Позначаєте оспівування та інші вивчені стрибки в мелодії.

РОЗДІЛ 2

У диктантах цього розділу записані ноти, але відсутні тривалості та розмір. Після прослуховування слід їх визначити та оформити запис. При визначенні розміру уважно слухайте пульсацію. Аудіозапис починається з налаштування в тональності (папка «Шумілки»).

До мажор

№ 1

№ 2

№ 3

№ 4

№ 5

№ 6

ля мінор

Позначайте вид мінору.

№ 7

№ 8

№ 9

№ 10

Соль мажор

Напишіть ключові знаки.

№ 11

№ 12

мі мінор

Напишіть ключові знаки. Позначайте вид мінору.

№ 13

№ 14

Фа мажор

Напишіть ключові знаки.

№ 15

№ 16

№ 17

ре мінор

Напишіть ключові знаки. Позначайте вид мінору.

№ 18

№ 19

№ 20

№ 21

№ 22

Ре мажор

Напишіть ключові знаки.

№ 23

№ 24

сі мінор

Напишіть ключові знаки. Позначайте вид мінору.

№ 25

№ 26

№ 27

Сі^b мажор

Напишіть ключові знаки.

№ 28

№ 29

соль мінор

Напишіть ключові знаки. Позначайте вид мінору.

№ 30

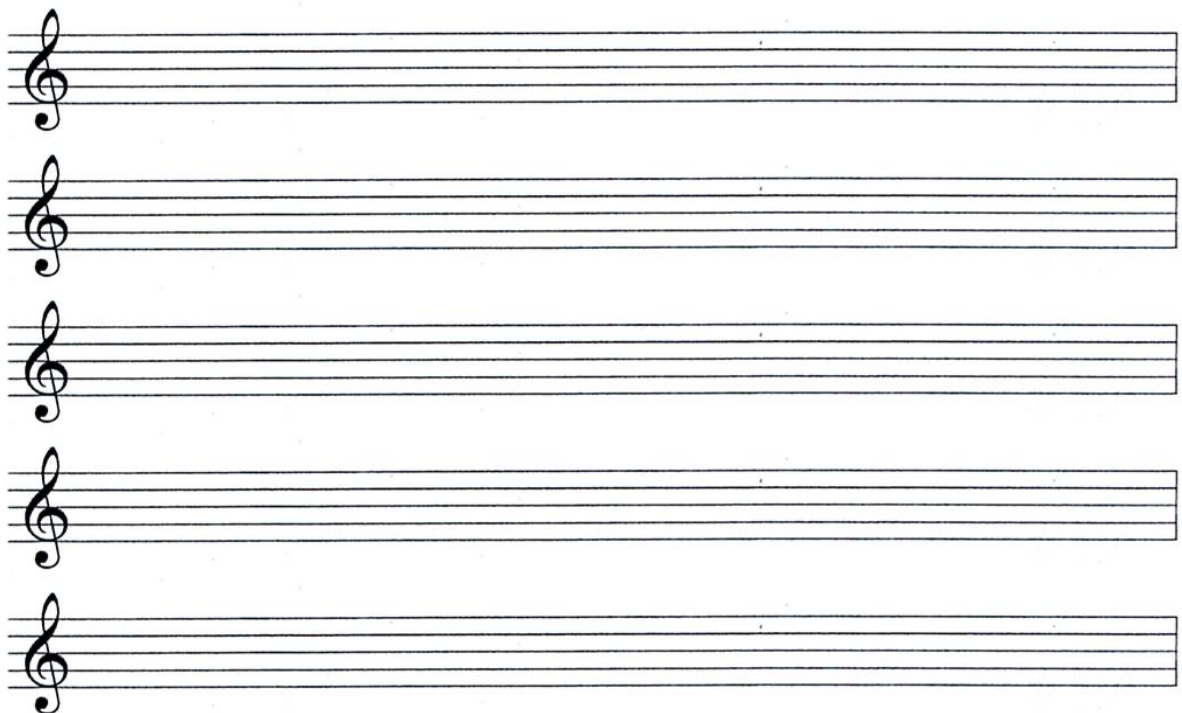

№ 31

РОЗДІЛ 3

У записах диктантів цього розділу ви почуєте виконання у вигляді сольфеджування. Визначте розмір, запишіть ноти та оформіть їх ритмічно. Для цього типу диктантів у зошиті відведено декілька вільних нотоносців. Вправи обирає викладач (аудіозапис папка «Співалки»).

This image displays a vertical arrangement of 14 blank musical staves. Each staff is a five-line structure with a treble clef positioned at the beginning on the left. The staves are stacked vertically, with a small gap between each one, and they extend horizontally across the page. The entire page is otherwise blank, with no notes or other markings.

This image shows a vertical stack of 12 blank musical staves. Each staff is a five-line system with a treble clef (G-clef) positioned at the beginning on the left. The staves are arranged vertically, one above the other, and are completely empty of any musical notation or notes.

РОЗДІЛ 4

У цих диктантах слід виправити інтонаційні помилки (невірний запис деяких нот). Прослухайте вірний варіант, який дещо не збігається із записаним у зошиті. Виявіть невірності у запису, та запишіть вірний варіант на вільному нотоносці. Біля ключа виставляйте відповідні знаки, позначайте види мінору. Пам'ятайте, що на початку кожної вправи звучить налаштування!

Вправа 1

ДО МАЖОР

Вправа 2

Вправа 3

Вправа 4

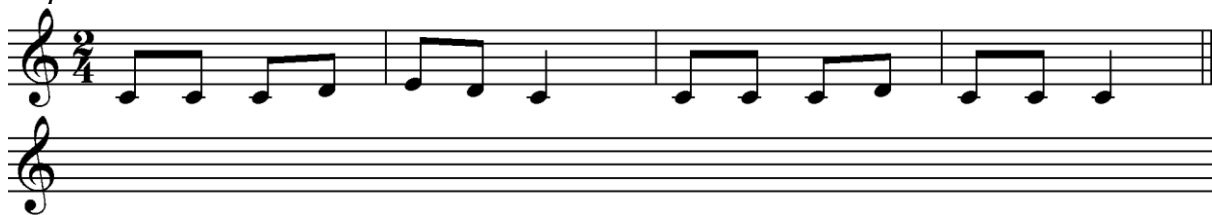
Вправа 5

Вправа 6

Вправа 7

Вправа 8

СОЛЬ МАЖОР

Вправа 9

Вправа 10

ФА МАЖОР

Вправа 11

Вправа 12

РЕ МАЖОР

Вправа 13

Вправа 14

РОЗДІЛ 5

Ці диктанти містять ритмічні помилки. Сольфеджуйте записаний приклад, простукайте його ритм. Прослухайте вірний варіант, визначте зміни у запису тривалостей. Оформіть правильний варіант на нижньому рядку. Записуючи половинні тривалості використовуйте збільшення голівки ноти.

До мажор

№ 1 Записано невірно (на початку аудіозапису звучить налаштування)

Записати вірно

№ 2 Записано невірно

Записати вірно

№ 3 Записано невірно

Записати вірно

№ 4 Записано невірно

Записати вірно

ля мінор

№ 5 Записано невірно

Записати вірно

№ 6 Записано невірно

Записати вірно

№ 7 Записано невірно

Записати вірно

№ 8 Записано невірно

Записати вірно

Соль мажор

№ 9 Записано невірно

Записати вірно

№ 10 Записано невірно

Записати вірно

мі мінор

№ 11 Записано невірно

Записати вірно

№ 12 Записано невірно

Записати вірно

Фа мажор

№ 13 Записано невірно

Записати вірно

№ 14 Записано невірно

Записати вірно

ре мінор

№ 15 Записано невірно

Записати вірно

№ 16 Записано невірно

Записати вірно

Ре мажор

№ 17 Записано невірно

Записати вірно

№ 18 Записано невірно

Записати вірно

№ 19 Записано невірно

Записати вірно

сі мінор

№ 20 Записано невірно

Записати вірно

№ 21 Записано невірно

Записати вірно

Сі^b мажор

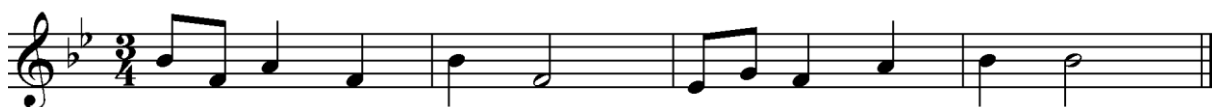
№ 22 Записано невірно

Записати вірно

№ 23 Записано невірно

Записати вірно

№ 24 Записано невірно

Записати вірно

№ 2

№ 4

ля мінор

№ 5 Позначайте вид мінору.

№ 6

Соль мажор

№ 7

№ 8

№ 9

мі мінор

№ 10 Позначайте вид мінору.

№ 11

№ 12

Фа мажор

№ 13

№ 14

ре мінор

№ 15 Позначайте вид мінору.

№ 16

Ре мажор

№ 17

№ 18

сі мінор

№ 19 Позначайте вид мінору.

№ 20

Сі^b мажор

№ 21

соль мінор

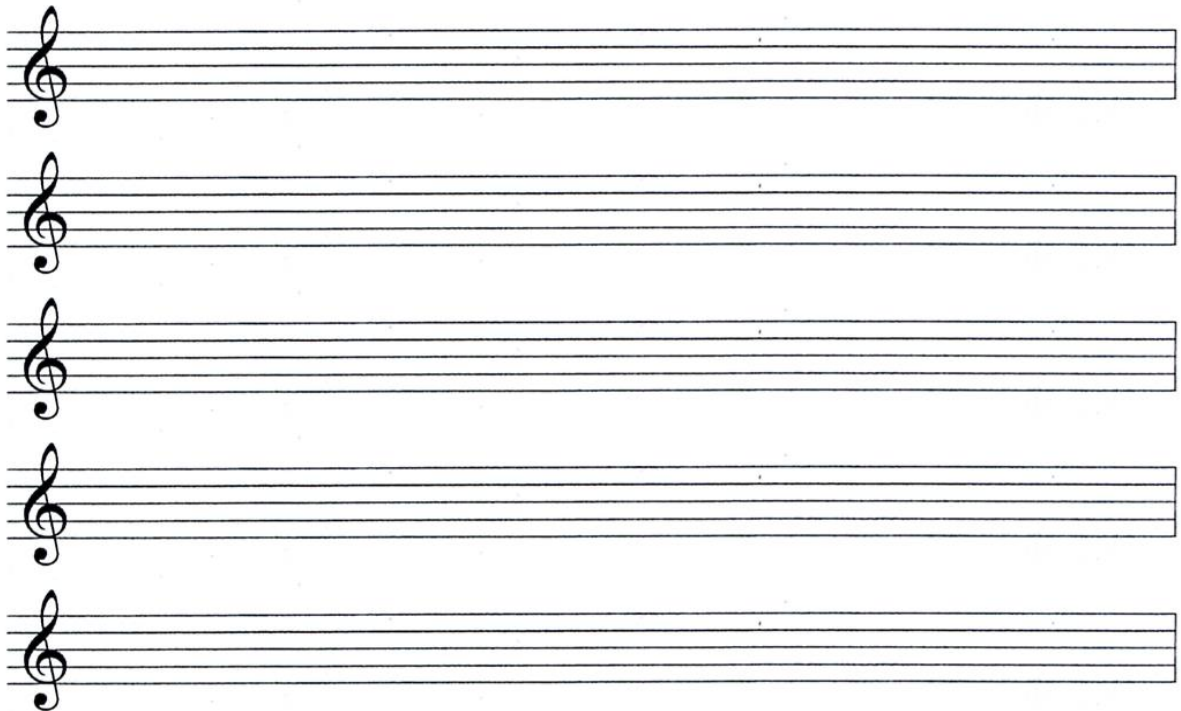
№ 22 Позначайте вид мінору.

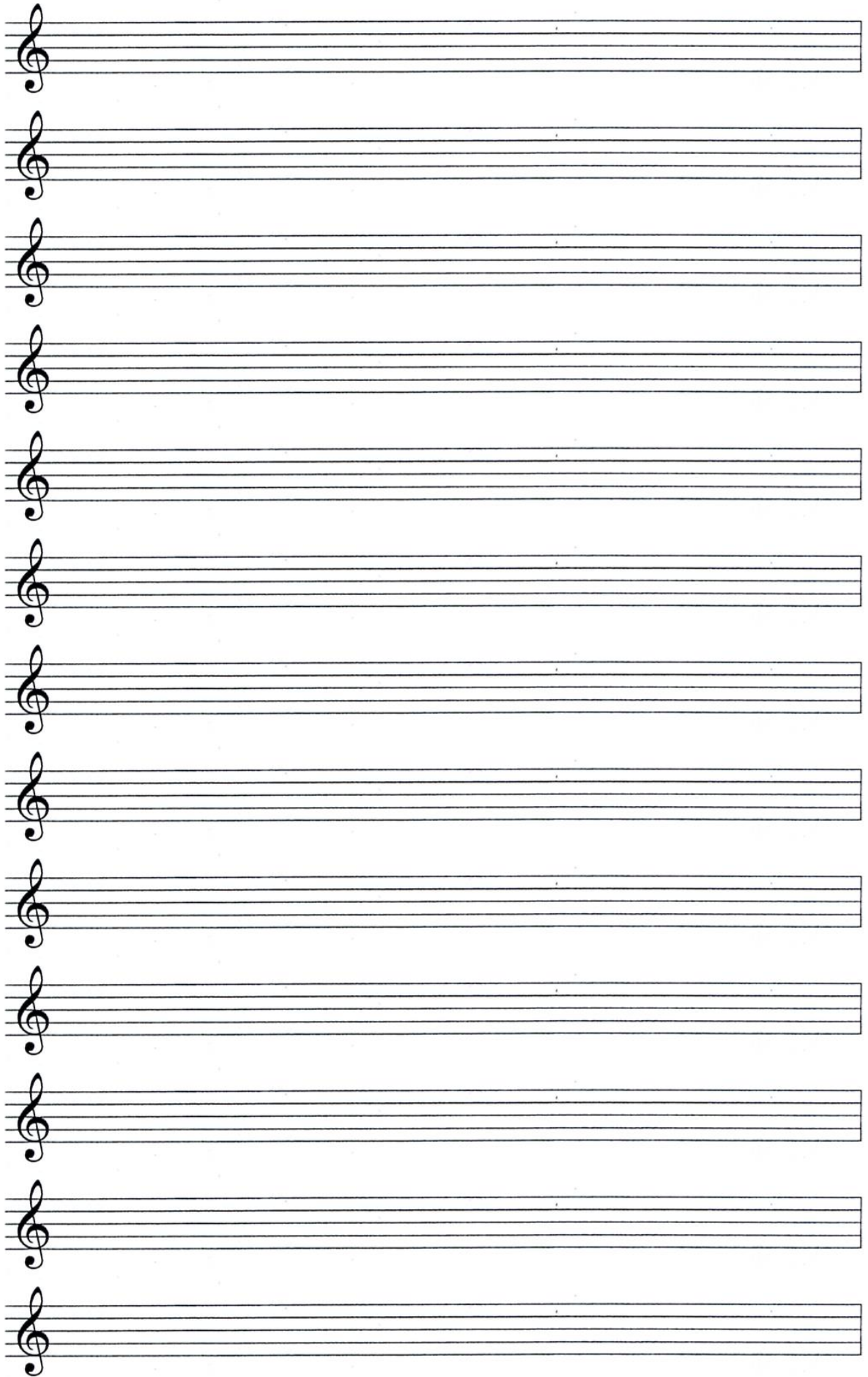

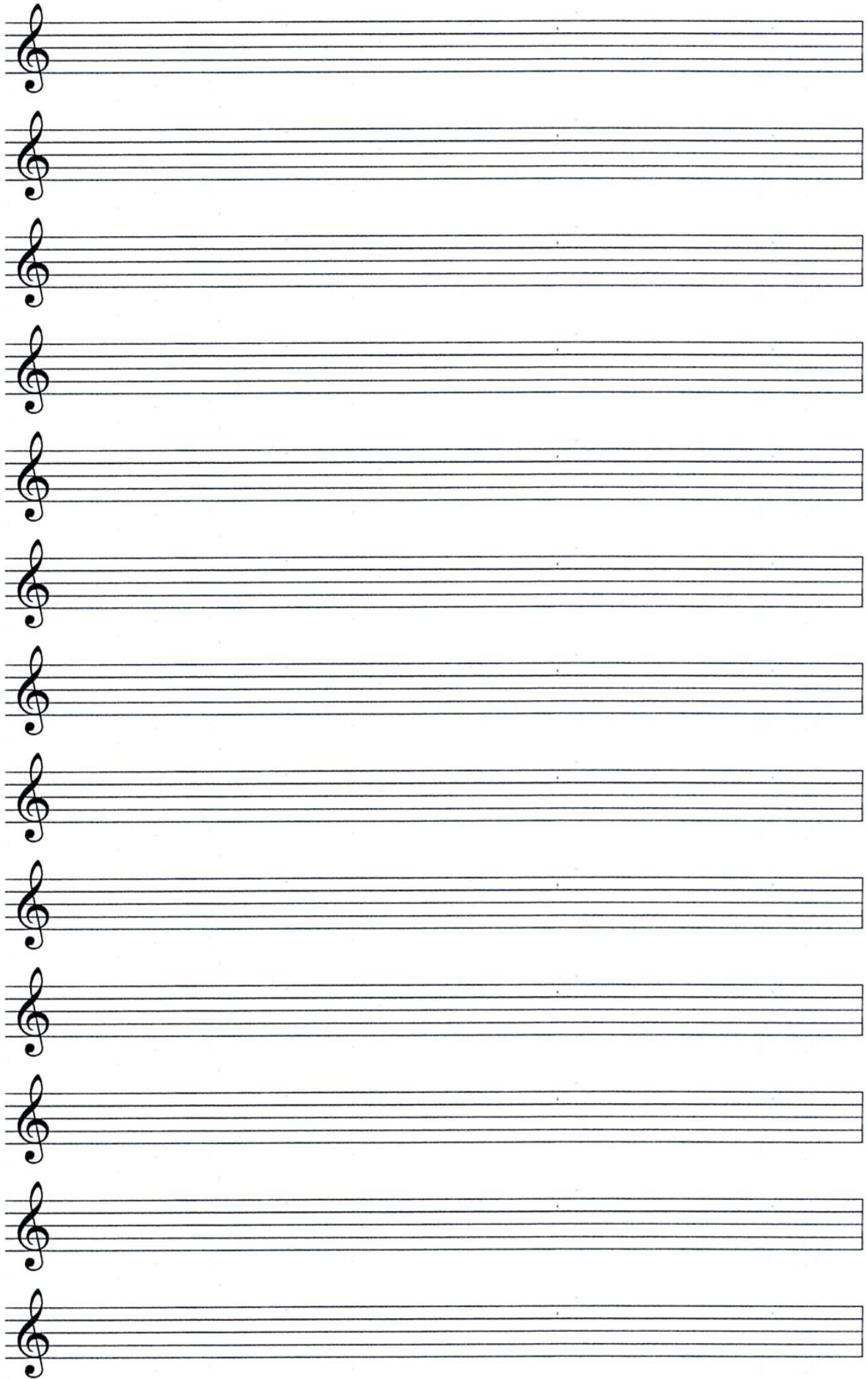
РОЗДІЛ 9

Перед кожним програванням диктанту ви почуєте налаштування – стійки звуки тональності. Далі пропонується дати відповіді на наступні запитання: а) початок з I, III або V ступеня; б) розмір (аудіозапис папка «Пихтілки»).

Навчально-методичний комплекс з предмета «Сольфеджіо» /«Музична грамота та практичне музикування». Робочий зошит для учнів елементарного підрівня початкової мистецької освіти.

«Їжачок-слуховичок та фанти-диктанти» II частина».

Старчик Тетяна Вікторівна
Шамро Лариса Леонідівна
Полякова Неллі Михайлівна

Комп'ютерний набір – Старчик С. М.

Художнє оформлення – Старчик А. О.

Технічне забезпечення – Шамро П. М.

Шамро Л. Л.